

Η ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 30.10.2018, με την εξής σύνθεση: Μαρία Μανδράκη Πρόεδρος, Αργυρώ Τσουλούφα – Εισηγήτρια και Νικόλαος Σαββίδης, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 24.09.2018 (ημερομηνία καταχώρησης στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 966/25.09.2018 της εταιρείας με την επωνυμία «...», με διακριτικό τίτλο «....» που εδρεύει στην ..., επί της ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της με αριθμ. πρωτ.: 8039/1/17/1-λζ'/12-09-2018 Απόφασης του Προϊσταμένου Κλάδου Οικονομοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής/Α.Ε.Α., με την οποία έγινε αποδεκτό το υπ' αριθμ. 8028/1/332/14-ιγ' από 31-08-2018 πρακτικό συνεδριάσεως της Μόνιμης Επιτροπής Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Υπηρεσιών του ...στο πλαίσιο της υπ' αριθ. 26/2017 Διακήρυξης διενέργειας ηλεκτρονικού, ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων για την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ – ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (SOFTWARE), ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (HARDWARE), ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ» με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής, με συνολική εκτιμώμενη αξία ποσού 1.102.315,30 € (συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και δαπανών άνευ ΦΠΑ), ήτοι για τη σύμβαση το ποσό των 688.947,06€ και για την πρόσθετη συντήρηση (όπως αυτή προβλέπεται στο Παράρτημα ΣΤ', εφόσον ασκηθεί, μονομερώς, το δικαίωμα προαίρεσης από την Αναθέτουσα Αρχή και εφόσον εξασφαλισθούν οι αναγκαίες πιστώσεις, στο σύνολο τους, από εθνικούς πόρους) το ποσό των 413.368,24€.

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

Με την Προδικαστική Προσφυγή της η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση, της ανωτέρω προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτό το υπ' αριθμ. 8028/1/332/14-ιγ' από 31-08-2018 πρακτικό συνεδριάσεως της Μόνιμης Επιτροπής Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Υπηρεσιών του ... κατά το μέρος που έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά της έτερης συμμετέχουσας εταιρείας με την επωνυμία «...», με διακριτικό τίτλο «...S.A.» με τη συνολική τιμή προσφοράς που διαλαμβάνεται σ' αυτή, ήτοι #697.730,00# ευρώ, άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και δαπανών και του προσφερομένου κόστους συντήρησης πέραν της εγγυήσεως καλής λειτουργίας, η οποία εταιρεία «...S.A.» αναδείχθηκε Προσωρινός Ανάδοχος και εγκρίθηκε κατ' ακολουθίαν η αποστολή έγγραφης ειδοποίησης σε αυτήν να υποβάλει τα απαιτούμενα από την υπ' αριθ. ... Διακήρυξη ..., δικαιολογητικά κατακύρωσης - αποδεικτικά μέσα. Η ακύρωση της προσβαλλόμενης επιδιώκεται από την προσφεύγουσα διότι κατά τους ισχυρισμούς της παραβιάζεται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων καθώς και οι όροι της Διακήρυξης, για τους αναφερόμενους στην υπό εξέταση Προσφυγή της λόγους.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπ' αριθ. 26/2017 Διακήρυξη του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, Κλάδος Οικονομικοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής/Διεύθυνση Οικονομικών προκηρύχθηκε ανοικτός, ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων για την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ – ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (SOFTWARE), ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (HARDWARE), ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, με συνολική εκτιμώμενη αξία ποσού 1.102.315,30 € (συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και δαπανών άνευ ΦΠΑ), ήτοι για τη σύμβαση το ποσό των

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

688.947,06€ και για την πρόσθετη συντήρηση (όπως αυτή προβλέπεται στο Παράρτημα ΣΤ', εφόσον ασκηθεί, μονομερώς, το δικαίωμα προαίρεσης από την Αναθέτουσα Αρχή και εφόσον εξασφαλισθούν οι αναγκαίες πιστώσεις, στο σύνολο τους, από εθνικούς πόρους) το ποσό των 413.368,24€. Το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 02.11.2017 με ΑΔΑΜ: ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) ομοίως στις 02.11.2017, όπου έλαβε συστημικό αριθμό α/α Αντικείμενο της υπόψη σύμβασης είναι η προμήθεια και εγκατάσταση SOFTWARE ΚΑΙ HARDWARE, υπηρεσίες ψηφιοποίησης και συντήρησης, όπως αυτά περιγράφονται στο τεύχος τεχνικών προδιαγραφών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης, προς διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των Τμημάτων της Δ/σης Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας, για το έργο με τίτλο: «Σύσταση Κέντρου Επιχειρήσεων, ως μοναδικού σημείου επαφής (Single Point of Contact – S.P.O.C.)», καθώς και του ορθού χειρισμού όλων των ήδη υφιστάμενων υποθέσεων, μέσω του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων.

2. Επειδή, για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το κατά το άρθρο 363 παρ.1 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 του Π.Δ. 39/2017 νόμιμο, αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...), ποσού 5.511,57€, το οποίο και υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της σύμβασης άνευ ΦΠΑ. Εντούτοις, για τον υπολογισμό του καταβλητέου ποσού παραβόλου δεν λαμβάνεται υπόψη και η δαπάνη που αντιστοιχεί σε ενδεχόμενη άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης, δοθέντος ότι το οριστικό ύψος της δαπάνης αυτής δεν μπορεί εκ των προτέρων να καθοριστεί, εφόσον είναι αβέβαιο αν και μέχρι ποιου ύψους θα ασκηθεί το δικαίωμα αυτό (Δ.Εφ.Κομ. Ν43/2017, ΣτΕ ΕΑ 187/2017, 10/2017). Κατ' ακολουθίαν στο βαθμό που το ύψος του ποσού του παραβόλου υπολογίστηκε με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη ύψους 1.102.315,30 € χωρίς Φ.Π.Α., ήτοι συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης (για

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

την σύμβαση $688.947,06 \times 0,5\% = 3.444,73$ και για τη πρόσθετη συντήρηση $413.368,24 \times 0,5\% = 2.066,84\text{€}$) και καταβλήθηκε παράβολο ποσού 5.511,57 €, αντί του ορθού που θα έπρεπε να υπολογιστεί σύμφωνα με την προϋπολογιζόμενη δαπάνη ύψους 688.947,06 € χωρίς Φ.Π.Α. και χωρίς να συμπεριλαμβάνει το δικαίωμα προαίρεσης ($413.368,24 \times 0,5\% = 2.066,84\text{€}$) και υπερβαίνει το νόμιμο 3.444,73 € προς καταβολή, ήτοι ποσό 2.066,84 € θα πρέπει να επιστραφεί ($5.511,57 - 2.066,84 = 3.444,73 \text{€}$).

3. Επειδή, έχει γίνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017.

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ενόψει του κύριου αντικείμενου του (μεικτή σύμβαση προμήθειας-υπηρεσίας με κύριο αντικείμενο την προμήθεια, CPV: ...), της προϋπολογισθείσας δαπάνης του συνολικού ύψους 1.102.315,30 € χωρίς Φ.Π.Α., σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και του χρόνου δημοσίευσης στην ΕΕΕΕ (30.10.2017), σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 και 379 - όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν - του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οικείων διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και συνεπώς στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π.

5. Επειδή, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και παρ. 1 του άρθρου 4 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ στις 12.09.2018 και κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους στις 12.09.2018, οπότε και έλαβαν γνώση αυτής οι συμμετέχοντες και η Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε στις 24.09.2018, ήτοι εντός της δεκαήμερης ως άνω προβλεπόμενης εκ του νόμου προθεσμίας, αφού η 10ήμερη προθεσμία έληγε σε μέρα κατά νόμο εξαιρεταία, δεδομένου ότι έληγε την 22.09.2018, ήτοι ημέρα μη εργάσιμο, παρεκτείνεται κατά συνέπεια για την επόμενη εργάσιμη ημέρα (ΔΕφΠατρ 39/2017). Εφαρμοστέα, δυνάμει της διατάξεως της παρ. 7 του άρθρου 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας είναι

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

η διάταξη του άρθρου 242 του Αστικού Κώδικα, η οποία ορίζει ότι προθεσμία λήγουσα σε μη εργάσιμη ημέρα παρεκτείνεται έως και την επόμενη εργάσιμη.

6. Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017, η προσφεύγουσα έχει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της Προσφυγής, αφού έχει συμμετάσχει νομίμως στον εν λόγω διαγωνισμό, η οικονομική της προσφορά έγινε αποδεκτή με την προσβαλλόμενη πράξη, ανεδείχθη δεύτερη σε σειρά κατάταξης και σε περίπτωση αποδοχής της προσφυγής της δύναται να καταστεί εκείνη προσωρινή ανάδοχος και επομένως εύλογα επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης Απόφασης, κατά το μέρος που κατακύρωσε το αποτέλεσμα του υπόψη Διαγωνισμού στην εταιρία με τον διακριτικό τίτλο «...S.A.».

7. Επομένως, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω κατ' ουσία.

8. Επειδή, με την υπ' αριθ. 26/2017 Διακήρυξη του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, Κλάδος Οικονομικοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής/Διεύθυνση Οικονομικών προκηρύχθηκε ανοικτός, ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων για την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ – ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (SOFTWARE), ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (HARDWARE), ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ» με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, με συνολική εκτιμώμενη αξία ποσού 1.102.315,30 € (συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και δαπανών άνευ ΦΠΑ), ήτοι για τη σύμβαση το ποσό των 688.947,06€ και για την πρόσθετη συντήρηση (όπως αυτή προβλέπεται στο Παράρτημα ΣΤ', εφόσον ασκηθεί, μονομερώς, το δικαίωμα προαίρεσης από την Αναθέτουσα Αρχή και εφόσον εξασφαλισθούν οι αναγκαίες πιστώσεις, στο σύνολο τους, από εθνικούς πόρους) το ποσό των 413.368,24€. Με την υπ' αριθ. 8039/1/17/1-λζ' από 12-9-2018 απόφαση της αναθέτουσας, αποφασίστηκε ότι α) γίνεται αποδεκτή η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...», με τη συνολική τιμή προσφοράς που διαλαμβάνεται σε αυτή, ήτοι

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

#697.730,00# ευρώ, άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και δαπανών και του προσφερομένου κόστους συντήρησης πέραν της εγγυήσεως καλής λειτουργίας, για τους λόγους που αναφέρονται στο υπ' αρ. 8028/1/332/14-ιγ' από 31/08/2018 πρακτικό της Μόνιμης Επιτροπής Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και Υπηρεσιών/Α.Ε.Α. β) Έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...», με τη συνολική τιμή προσφοράς που διαλαμβάνεται σ' αυτή, ήτοι #837.261,04# ευρώ, άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και δαπανών και του προσφερομένου κόστους συντήρησης πέραν της εγγυήσεως καλής λειτουργίας, για τους λόγους που αναφέρονται στο ανωτέρω πρακτικό της Μόνιμης Επιτροπής Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και Υπηρεσιών/.... γ) Κατατάχθηκαν οι προσφορές, με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής απόψεως προσφοράς, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, όπως αυτό (κριτήριο) ορίζεται στην υπ' αριθ. 26/2017 Διακήρυξη Α.Ε.Α., ως ακολούθως: 1. Η εταιρεία «...S.A.» κατατάσσεται πρώτη με συνολική βαθμολογία 6.910,27($\Lambda = \text{ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΤΙΜΗ} / \text{ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ} \Lambda = (664.400,00 + 33.330,00) / 100,97 = 6.910,27$) και ανακηρύσσεται ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΑΝΑΔΟΧΟΣ. 2. Η εταιρεία «...Α.Ε.» κατατάσσεται δεύτερη με συνολική βαθμολογία 8.280,69 ($\Lambda = \text{ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΤΙΜΗ} / \text{ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ}, \Lambda = (654.636,00 + 182.625,04) / 101,11 = 8.280,69$). δ) εγκρίθηκε, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016, η αποστολή έγγραφης ειδοποίησης στην εταιρεία με διακριτικό τίτλο «...S.A.», η οποία ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού, να υποβάλει τα απαιτούμενα από την υπ' αριθ. ...Διακήρυξη, δικαιολογητικά κατακύρωσης - αποδεικτικά μέσα.»

9. Επειδή, η προσφεύγουσα στις 24.09.2018 κατέθεσε προδικαστική προσφυγή στο ΕΣΗΔΗΣ με την οποία αιτείται να γίνει δεκτή η προσφυγή της και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη με αρ. πρωτ.: 8039/1/17/1-λζ'/12-09-2018 Απόφασης του Προϊσταμένου Κλάδου Οικονομοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής/Α.Ε.Α., με την οποία έγινε αποδεκτό το υπ' αριθμ.

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

8028/1/332/14-ιγ' από 31-08-2018 πρακτικό συνεδριάσεως της Μόνιμης Επιτροπής Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Υπηρεσιών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας στο πλαίσιο της υπ' αριθ. ... Διακήρυξης, κατά το μέρος που έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A.» και ανακηρύχθηκε αυτή προσωρινός ανάδοχος. Η ακύρωση της προσβαλλόμενης επιδιώκεται από την προσφεύγουσα διότι κατά τους ισχυρισμούς της παραβιάζεται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων καθώς και οι όροι της Διακήρυξης, για τους αναφερόμενους στην υπό εξέταση Προσφυγή της λόγους.

10. Επειδή, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται ζήτημα παράβασης όρου της διακήρυξης επί ποινή αποκλεισμού που θα έπρεπε να επιφέρει την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας «...S.A.». Συγκεκριμένα, ως πρώτο λόγο στην προσφυγή της επικαλείται την παράβαση όρου της διακήρυξης από την εταιρεία «...S.A.», διότι σύμφωνα με το Παράρτημα Α, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εν λόγω διακήρυξης, στην παρ. 1.2.2 αυτού *Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Οικονομική Προσφορά»* ορίζεται ότι: *«Στον υποφάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα... Επισημαίνεται ότι, στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., θα συμπληρωθεί: α) η τιμή προσφοράς (Τ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών, για την παράδοση ολόκληρου του υπό προμήθεια συστήματος, ελεύθερου, εγκατεστημένου και σε πλήρη λειτουργία και περαιωμένων των υπηρεσιών ψηφιοποίησης αρχείου στον τόπο παράδοσης και με τον τρόπο που προβλέπεται από το τεύχος τεχνικών προδιαγραφών της παρούσας Διακήρυξης, περιλαμβανομένων των δύο (2) τουλάχιστον ετών εγγύησης καλής λειτουργίας – δωρεάν συντήρησης (γραμμή 1) και β) το συνολικό κόστος συντήρησης (Κ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών (γραμμή 2). Επιπρόσθετα, στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, θα επισυναφθεί ξεχωριστό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή .pdf, ψηφιακά υπογεγραμμένο (σύμφωνα με τα*

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 96 του Ν.4412/2016), όπου θα δηλώνονται τα κάτωθι: – Η τιμή προσφοράς (Τ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για την παράδοση ολόκληρου του συστήματος, ελεύθερου, εγκατεστημένου και σε πλήρη λειτουργία και της περατωθείσης ψηφιοποίησης του αρχείου συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών, στον τόπο παράδοσης και με τον τρόπο που προβλέπεται από το τεύχος τεχνικών προδιαγραφών της παρούσας Διακήρυξης, περιλαμβανομένων των δυο (2) τουλάχιστον ετών που θα προσφερθούν για δωρεάν εγγύηση καλής λειτουργίας – δωρεάν συντήρηση. – Το συνολικό κόστος συντήρησης (Κ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για διάρκεια πέντε (5) ετών, μετά την παρέλευση της 2ετούς δωρεάν εγγύησης-συντήρησης. – Το κόστος συντήρησης κατ' έτος, σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., μετά την παρέλευση της 2ετούς δωρεάν εγγύησης-συντήρησης. – Το ακριβές κόστος της συντήρησης για τον προσφερόμενο χρόνο ανά μονάδα εξοπλισμού υλικού και λογισμικού. – Το μέγιστο ύψος προκαταβολής που δύναται να ζητήσει, σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση, σε ποσοστό επί της συμβατικής αξίας. Το εν λόγω ποσοστό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της συμβατικής αξίας. Στην Οικονομική Προσφορά αναγράφεται η τιμή όπως ορίζεται κατωτέρω. α. Η τιμή προσφοράς θα πρέπει να δίνεται μόνο σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών για την παράδοση ολόκληρου του υπό προμήθεια συστήματος, ελεύθερου, εγκατεστημένου και των περατωμένων υπηρεσιών ψηφιοποίησης στον τόπο και με τον τρόπο που ορίζεται στην παρούσα Διακήρυξη. Εφόσον από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή ή δεν δίδεται ενιαία τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Προσφορές, που θέτουν όρο αναπροσαρμογής της τιμής απορρίπτονται ως απαράδεκτες». Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, οι οικονομικοί φορείς, με απαίτηση της διακήρυξης, ήταν υποχρεωμένοι όσον αφορά στο κόστος της ετήσιας συντήρησης να αναφέρουν στην οικονομική τους προσφορά όχι μόνον το συνολικό κόστος συντήρησης κατ' έτος για τα προσφερόμενα είδη, αλλά και «το ακριβές κόστος της συντήρησης για τον προσφερόμενο χρόνο ανά μονάδα

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

εξοπλισμού υλικού και λογισμικού» (Παράρτημα Α, σελ 25 από 60 της διακήρυξης), απαίτηση η οποία δεν τηρήθηκε από την εταιρεία «...S.A.», εφόσον προσφέρεται από εκείνη το ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης για το σύνολο των ποσοτήτων (ειδών) εξοπλισμού και όχι ανά μονάδα εξοπλισμού, όπως απαιτείται από τη διακήρυξη. Τον ισχυρισμό της αυτό η προσφεύγουσα τον στηρίζει περαιτέρω αναφέροντας ότι η υποχρέωση των οικονομικών φορέων για αναγραφή στην προσφορά τους του ακριβούς κόστους συντήρησης για τον προσφερόμενο χρόνο ανά μονάδα εξοπλισμού υλικού προκύπτει και από τα οριζόμενα στο Τεύχος Τεχνικών Προδιαγραφών της διακήρυξης και συγκεκριμένα στην ενότητα Β.6 .2. που ορίζεται ότι : « Ο Ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλλει πλήρες Σχέδιο Συντήρησης για το σύνολο του Έργου. Το Σχέδιο Συντήρησης που θα υποβληθεί να συμπεριλαμβάνει κατ' ελάχιστο: Τον προσφερόμενο χρόνο συντήρησης. Η ελάχιστη απαίτηση είναι πέντε (5) έτη, εφόσον το επιθυμεί η Αναθέτουσα Αρχή.

1. Το ακριβές κόστος της συντήρησης για τον προσφερόμενο χρόνο ανά μονάδα εξοπλισμού υλικού, λογισμικού και Υπηρεσιών το οποίο θα αναγράφεται στην ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ προσφορά (όχι στην ΤΕΧΝΙΚΗ).
2. Την προληπτική συντήρηση, για την οποία θα αναφέρεται σε ποιες συσκευές ή βαθμίδες του συστήματος θα πραγματοποιείται και το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα αυτής.
3. Το ετήσιο κόστος συντήρησης (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και όλων των προβλεπόμενων κρατήσεων) δε θα υπερβαίνει το 12% του συνολικού κόστους του έργου.
4. Πλήρες σχέδιο χρονοπρογραμματισμού της συντήρησης.
5. Αναλυτικά τα μέρη του προσφερόμενου εξοπλισμού που ο Ανάδοχος χαρακτηρίζει ως αναλώσιμα και ως εκ τούτου, δεν καλύπτονται από την εγγύηση ή τη συντήρηση. Σημειώνεται, ότι η Περίοδος Συντήρησης δύναται να επεκταθεί (πλέον των πέντε ετών), εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη των συμβαλλόμενων μερών, πριν την παρέλευση της ΠΕΣ, για χρονικό διάστημα που θα καθοριστεί από τα συμβαλλόμενα μέρη και με τους όρους που θα συμφωνηθούν».

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας οι οικονομικοί φορείς με απαίτηση της διακήρυξης ήταν υποχρεωμένοι όσον αφορά το κόστος της ετήσιας συντήρησης να αναφέρουν στην οικονομική τους προσφορά όχι μόνον το συνολικό κόστος συντήρησης κατ' έτος για τα προσφερόμενα είδη, αλλά και το «ακριβές κόστος της συντήρησης για τον προσφερόμενο χρόνο ανά μονάδα εξοπλισμού υλικού και λογισμικού». Και τούτο, διότι από τη διακήρυξη θεωρεί πως είναι ξεκάθαρο ότι η αναθέτουσα αρχή δεν δεσμεύεται για την ανάθεση της συντήρησης, ούτε στο σύνολο των πέντε (5) ετών, ούτε και για ένα (1) έτος, ούτε και στο σύνολο του εξοπλισμού, ούτε και για το σύνολο των μονάδων κάθε είδους. Δηλαδή, η αναθέτουσα αρχή έχει την ευχέρεια να αναθέσει στον ανάδοχο και συντήρηση και για μία μονάδα ενός προσφερόμενου είδους και όχι για το σύνολο των μονάδων του είδους αυτού, στα πλαίσια πάντα ετήσιας περιόδου συντήρησης. Εάν όμως, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, οι οικονομικοί φορείς δεν δώσουν κόστος της ετήσιας συντήρησης και ανά μονάδα, τότε η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να γνωρίζει αυτό, και αυτό αποτελεί παράβαση της υποχρέωσης των οικονομικών φορέων, ενώ από την οικονομική προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, και κατά συνέπεια η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, διότι σύμφωνα με τη διακήρυξη (Παράρτημα Α', σελ. 25, 26 από 60) *«Εφόσον από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή ή δεν δίδεται ενιαία τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη»*.

11. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με το αρ. πρωτ. 8039/1/17/1-μστ'/04.10.2018 έγγραφο απόψεών της αιτείται την απόρριψη της υπό κρίση Προσφυγής για τους λόγους που αναφέρει σε αυτό. Ειδικότερα, επί του πρώτου λόγου της προσφυγής υποστηρίζει ότι στην υπ' αριθ. 83659 ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «...S.A.», αναλύεται με σαφήνεια το συνολικό κόστος συντήρησης (Κ) ανά είδος εξοπλισμού, υλικού και λογισμικού, καθώς και οι ποσότητες κάθε είδους που χρήζουν συντήρησης, σε μηνιαία και ετήσια βάση. Κατόπιν τούτου, δεν καταλείπεται αμφιβολία στην Αναθέτουσα Αρχή, αναφορικά με το ετήσιο ανά

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

μονάδα κόστος συντήρησης που προσφέρεται από τον εν λόγω οικονομικό φορέα, το οποίο ευκόλως δύναται να υπολογισθεί και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απόρριψης της προσφοράς του. Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον όρο 1.2.2 του Παραρτήματος Β΄ της εν λόγω Διακήρυξης: «Προσφορές, που θέτουν όρο αναπροσαρμογής της τιμής απορρίπτονται ως απαράδεκτες», ήτοι οι δοθείσες στην οικονομική προσφορά τιμές, παραμένουν σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της Σύμβασης. Επιπροσθέτως, το προβαλλόμενο από την προσφεύγουσα επιχείρημα περί της πιθανής διαφοροποίησης του κόστους συντήρησης αναλόγως του αριθμού των υπό συντήρηση μονάδων, δεν δύναται να γίνει αποδεκτό, καθώς στηρίζεται σε συμπέρασμα της ίδιας και όχι σε ρητό όρο της Διακήρυξης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι είναι σύνηθες, όμοιοι όροι επιμερισμού του κόστους ανά μονάδα εξοπλισμού να τίθενται από τις Αναθέτουσες Αρχές, με στόχο αποκλειστικά τον ευχερή υπολογισμό τυχόν επαπειλούμενων ρητρών, κατόπιν ελλιπούς εκτέλεσης των όρων Συμβάσεων συντήρησης αυτών και όχι διότι, όπως εικάζει η προσφεύγουσα, θα ανατεθεί η συντήρηση σε μέρος μόνο του συνόλου κάποιου εξοπλισμού.

12. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

13. Επειδή από την επισκόπηση των εγγράφων της σύμβασης και την υπ' αριθ. 83659 ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «...S.A.» προκύπτει ότι για τον εξοπλισμό α) με Α/Α 1 «Μεταγωγείς Πρόσβασης (Access Switches – ToR) για τις δύο ποσότητες δίδεται ετήσιο

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 630,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 52,50€, β) με A/A 3 «Μεταγωγείς Fibre Channel (FC Switches) για τις δύο ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 375,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 31,25€, γ) με A/A 4 «Υποσύστημα εξυπηρετητών εικονοποίησης (virtualization servers – VIRTs) για τρεις ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 720,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 60,00€, δ) με A/A 5 «Λογισμικό Βάσης Δεδομένων» για τις δύο ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 495,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 41,25€, ε) με A/A 10 «H/Y (ηλεκτρονικοί υπολογιστές)» για τις δώδεκα ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 210,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 17,50€, στ) με A/A 12 «H/Y (ηλεκτρονικοί υπολογιστές)» για τις δεκαοχτώ ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 45,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 3,75€, ζ) με A/A 14 «Πολυμηχανήματα Δικτυακοί Εκτυπωτές» για τις δύο ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 15,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 1,25€, η) με A/A 15 «Σαρωτής Ψηφιοποίησης (Scanner) για τις δύο ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 225,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 18,75€, θ) με A/A 16 «IP Phone (τηλέφωνα) για τις 6 ποσότητες δίδεται ετήσιο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 45,00€ και μηνιαίο κόστος πρόσθετης συντήρησης (τιμή χωρίς Φ.Π.Α.) 3,75€. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι από αυτά τα στοιχεία της προσφοράς της εταιρείας «...S.A.» δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή και η προσφορά πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με ρητή διάταξη της διακήρυξης, διότι στην εν λόγω οικονομική προσφορά δίδεται μόνο το κόστος για το σύνολο των μονάδων και δεν περιλαμβάνεται το κόστος συντήρησης ανά μονάδα εξοπλισμού. Ο

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

ισχυρισμός αυτός του προσφεύγοντος προβάλλεται αβάσιμα διότι εν προκειμένω δίδεται το ετήσιο και μηνιαίο κόστος ανά είδος καθώς και οι ποσότητες από κάθε είδος, δεν καταλείπεται αμφιβολία στην Αναθέτουσα Αρχή, αναφορικά με το ετήσιο ανά μονάδα κόστος συντήρησης που προσφέρεται από τον εν λόγω οικονομικό φορέα, το οποίο ευκόλως δύναται να υπολογισθεί και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απόρριψης της προσφοράς του. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το κόστος θα μπορούσε να διαφοροποιηθεί ανά ποσότητα διότι, όπως αναφέρει, αν για παράδειγμα προσφέρεται ετήσιο κόστος συντήρησης για 18 ποσότητες στο είδος A/A 12 της οικονομικής προσφοράς της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, αυτό δεν σημαίνει ότι το ετήσιο κόστος συντήρησης ανά μονάδα των 18 ποσοτήτων θα προκύψει από διαίρεση των ποσοτήτων με τη συνολική ετήσια τιμή και για τις 18 ποσότητες, διότι η τιμή θα μπορούσε να διαφοροποιηθεί και ανά ποσότητα. Δηλαδή, κατά την εκτίμηση του προσφεύγοντα, άλλη τιμή δίδεται εάν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει συντήρηση για 1 ή 3 π.χ. ποσότητες και άλλη για 18 ποσότητες. Ωστόσο, ο ως άνω συλλογισμός του προσφεύγοντος προβάλλεται όλως αορίστως, δεν προκύπτει από κανένα σημείο της διακήρυξης αλλά τουναντίον σύμφωνα με τον όρο 1.2.2 του Παραρτήματος Β΄ της εν λόγω Διακήρυξης: «Προσφορές, που θέτουν όρο αναπροσαρμογής της τιμής απορρίπτονται ως απαράδεκτες», ήτοι οι δοθείσες στην οικονομική προσφορά τιμές, παραμένουν σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της Σύμβασης. Ως εκ των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος της υπό κρίση προσφυγής προβάλλεται αβασίμως και πρέπει να απορριφθεί.

14. Επειδή, ως δεύτερος λόγος απόρριψης της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας «...S.A.» προβάλλεται από τον προσφεύγοντα η παράβαση όρου της διακήρυξης σχετικά με την προσφορά προϊόντων λογισμικού για τα οποία απαιτείται η προμήθεια απευθείας από τον κατασκευαστή του αντίστοιχου «πακέτου» συντήρησης. Συγκεκριμένα, κατά τον προσφεύγοντα, δεν προκύπτει από τους πίνακες οικονομικής προσφοράς της ως άνω εταιρείας και από την προσφερόμενη τιμή προμήθειας ή την προσφερόμενη τιμή συντήρησης ότι υπολογίζεται και το κόστος της αγοράς

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

των έτοιμων πακέτων συντήρησης ανά λογισμικό από τους κατασκευαστές και ως εκ τούτων δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή και η προσφορά της καθ' ης εταιρείας πρέπει να απορριφθεί. Περαιτέρω, ο προσφεύγων αναφέρει προϊόντα με κωδικούς που περιλαμβάνονται στην προσφορά της καθ' ης εταιρείας, για τα οποία δίδεται η εκτιμώμενη τιμή λιανικής του κατασκευαστή για την αγορά της συντήρησης (άδειες-licenses) για ένα έτος και ανά μονάδα. Για παράδειγμα, για το προϊόν με κωδικό WinSDCCore SA OLP 16 lic NL Gov Corelic Qlfd (SKU: 9EA-00230) που προσφέρει η εταιρεία «...S.A.», η εκτιμώμενη τιμή λιανικής του κατασκευαστή για την αγορά της συντήρησης (άδειες- licenses) είναι για ένα έτος 2.504,43 € και ανά μονάδα. Στον Α/Α 4 του πίνακα οικονομικής προσφοράς της καθ' ης εταιρείας για το «Υποσύστημα εξυπηρετητών εικονοποίησης (virtualization servers-VIRTS) και για τρεις (3) ποσότητες, η ετήσια τιμή συντήρησης που δίδεται είναι 720,00€ για τις τρεις ποσότητες και ανά έτος περιλαμβάνει και τη συντήρηση του ανωτέρω προϊόντος (1 ποσότητα), για την οποία ο κατασκευαστής δίδει εκτιμώμενη τιμή λιανικής 2.504,43 € ανά έτος και ανά μονάδα. Ομοίως, ο προσφεύγων αναφέρει κατά το ίδιο σκεπτικό και για προϊόντα με άλλους κωδικούς που περιλαμβάνονται στην προσφορά της εταιρείας «...S.A.».

15. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή επί του ως άνω δεύτερου λόγου της προσφυγής αναφέρει ότι: «Επί της προσβαλλόμενης οικονομικής προσφοράς της εταιρείας «...S.A.», συμπεριλαμβάνονται, πλην του λοιπού εξοπλισμού, και τα προϊόντα με τους κωδικούς που αναφέρονται στην υπό εξέταση προσφυγή, η τιμή προσφοράς των οποίων αποτυπώνεται συνολικά για κάθε είδος εξοπλισμού και λογισμικού από την ανωτέρω εταιρεία και μάλιστα χωρίς τούτο να απαιτείται από την Διακήρυξη του διαγωνισμού, καθόσον δεν δινόταν σχέδιο με πίνακες της οικονομικής προσφοράς. Ως εκ τούτου η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A.» είναι αρκούτως σαφής και σύμφωνη με τις απαιτήσεις της σχετικής Διακήρυξης. Ομοίως, το προσφερόμενο κόστος συντήρησης, αποτυπώνεται στην οικονομική προσφορά της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων και των εν λόγω προϊόντων.

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

Παρέλκει να σημειωθεί ότι, ακόμα και επί της ίδιας της υπό εξέταση προσφυγής προκύπτουν οι ακριβείς προσφερόμενες τιμές συντήρησης κάθε είδους προσφερομένου από την εταιρεία ...S.A. εξοπλισμού».

16. Επειδή, στη διακήρυξη του διαγωνισμού στις σελίδες 24 και 25 αυτής και στο σημείο 1.2.2. Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Οικονομική Προσφορά» αναφέρεται ότι: «Στον υποφάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα. Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον υποφάκελο «Οικονομική Προσφορά». Η οικονομική προσφορά, συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στην συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή .pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράγραφο 6 του άρθρου 96 του Ν.4412/2016) και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο .pdf. Επισημαίνεται ότι, στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., θα συμπληρωθεί: α) η τιμή προσφοράς (Τ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών, για την παράδοση ολόκληρου του υπό προμήθεια συστήματος, ελεύθερου, εγκατεστημένου και σε πλήρη λειτουργία και περαιωμένων των υπηρεσιών ψηφιοποίησης αρχείου στον τόπο παράδοσης και με τον τρόπο που προβλέπεται από το τεύχος τεχνικών προδιαγραφών της παρούσας Διακήρυξης, περιλαμβανομένων των δύο (2) τουλάχιστον ετών εγγύησης καλής λειτουργίας – δωρεάν συντήρησης (γραμμή 1) και β) το συνολικό κόστος συντήρησης (Κ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών (γραμμή 2). Επιπρόσθετα, στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, θα επισυναφθεί ξεχωριστό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή .pdf, ψηφιακά υπογεγραμμένο (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

άρθρου 96 του Ν.4412/2016), όπου θα δηλώνονται τα κάτωθι: – Η τιμή προσφοράς (Τ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για την παράδοση ολόκληρου του συστήματος, ελεύθερου, εγκατεστημένου και σε πλήρη λειτουργία και της περατωθείσης ψηφιοποίησης του αρχείου συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών, στον τόπο παράδοσης και με τον τρόπο που προβλέπεται από το τεύχος τεχνικών προδιαγραφών της παρούσας Διακήρυξης, περιλαμβανομένων των δυο (2) τουλάχιστον ετών που θα προσφερθούν για δωρεάν εγγύηση καλής λειτουργίας – δωρεάν συντήρηση. – Το συνολικό κόστος συντήρησης (Κ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για διάρκεια πέντε (5) ετών, μετά την παρέλευση της 2ετούς δωρεάν εγγύησης-συντήρησης. – Το κόστος συντήρησης κατ' έτος, σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., μετά την παρέλευση της 2ετούς δωρεάν εγγύησης-συντήρησης. – Το ακριβές κόστος της συντήρησης για τον προσφερόμενο χρόνο ανά μονάδα εξοπλισμού υλικού και λογισμικού. – Το μέγιστο ύψος προκαταβολής που δύναται να ζητήσει, σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση, σε ποσοστό επί της συμβατικής αξίας. Το εν λόγω ποσοστό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της συμβατικής αξίας. Στην Οικονομική Προσφορά αναγράφεται η τιμή όπως ορίζεται κατωτέρω. α. Η τιμή προσφοράς θα πρέπει να δίνεται μόνο σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών για την παράδοση ολόκληρου του υπό προμήθεια συστήματος, ελεύθερου, εγκατεστημένου και των περατωμένων υπηρεσιών ψηφιοποίησης στον τόπο και με τον τρόπο που ορίζεται στην παρούσα Διακήρυξη. Εφόσον από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή ή δεν δίδεται ενιαία τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Προσφορές, που θέτουν όρο αναπροσαρμογής της τιμής απορρίπτονται ως απαράδεκτες». Όπως προκύπτει εκ των ως άνω περιγραφόμενων στη διακήρυξη, σε κανένα σημείο δεν απαιτείται να αναγράφεται χωριστά το κόστος της αγοράς των έτοιμων πακέτων συντήρησης ανά λογισμικό από τους κατασκευαστές. Εκείνο το οποίο απαιτείται είναι 1. η τιμή προσφοράς (Τ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για την παράδοση ολόκληρου του συστήματος, ελεύθερου, εγκατεστημένου και σε

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

πλήρη λειτουργία και της περατωθείσης ψηφιοποίησης του αρχείου συμπεριλαμβανομένων των υπέρ τρίτων κρατήσεων και κάθε είδους δαπανών, στον τόπο παράδοσης και με τον τρόπο που προβλέπεται από το τεύχος τεχνικών προδιαγραφών της παρούσας Διακήρυξης, περιλαμβανομένων των δυο (2) τουλάχιστον ετών που θα προσφερθούν για δωρεάν εγγύηση καλής λειτουργίας – δωρεάν συντήρηση –, β) το συνολικό κόστος συντήρησης (Κ), σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για διάρκεια πέντε (5) ετών, μετά την παρέλευση της 2ετούς δωρεάν εγγύησης-συντήρησης, γ) το κόστος συντήρησης κατ' έτος, σε ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., μετά την παρέλευση της 2ετούς δωρεάν εγγύησης-συντήρησης και δ) το ακριβές κόστος της συντήρησης για τον προσφερόμενο χρόνο ανά μονάδα εξοπλισμού υλικού και λογισμικού. Από την επισκόπηση της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας «...S.A.» και λαμβανομένων υπόψη και των όσων έγιναν δεκτά στην σκέψη 13 της παρούσας, στην οικονομική προσφορά της καθ' ης συμπεριλαμβάνονται, πλην του λοιπού εξοπλισμού, και τα προϊόντα με τους κωδικούς που αναφέρονται στην υπό εξέταση προσφυγή, η τιμή προσφοράς των οποίων αποτυπώνεται συνολικά για κάθε είδος εξοπλισμού και λογισμικού και για τις απαιτούμενες μονάδες ποσοτήτων. Ως εκ τούτου η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A.» είναι αρκούτως σαφής και σύμφωνη με τις απαιτήσεις της σχετικής Διακήρυξης. Ομοίως, το προσφερόμενο κόστος συντήρησης, αποτυπώνεται στην οικονομική προσφορά της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων και των εν λόγω προϊόντων. Ο ισχυρισμός, επομένως, της προσφεύγουσας ότι η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A.» πρέπει να απορριφθεί διότι δεν προκύπτει από τους πίνακες οικονομικής προσφοράς της και από την προσφερόμενη τιμή προμήθειας ή την προσφερόμενη τιμή συντήρησης ότι υπολογίζεται και το κόστος της αγοράς των έτοιμων πακέτων συντήρησης ανά λογισμικό από τους κατασκευαστές και ως εκ τούτων δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή και η προσφορά της καθ' ης εταιρείας, όπως απαιτείται από τη διακήρυξη, προβάλλεται αβασίμως και πρέπει να απορριφθεί.

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

17. Επειδή, ως τρίτο λόγο βασιμότητας της προσφυγής του, ο προσφεύγων επικαλείται την παράβαση όρου διακήρυξης από την καθ' ης εταιρεία διότι κατά τους ισχυρισμούς του στην οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A.» προσφέρονται λογισμικά του κατασκευαστή Microsoft (α/α 5 «7JQ-00314-SQLSvEntCore LicSAPkn OLP 2licnNL Gov Corelic Qlfd», α/α 7 «9EA-00230-WinSvrDCCore SA OLP 16Lic Gov Corelic QLfd», α/α 4 «9AE-00233-WinSrvDCCore SA OLP 2Lic NL Gov Corelic Qlfd»), τα οποία καλύπτουν την αδειοδότηση των προϊόντων καθώς και την δυνατότητα αναβάθμισής τους για χρονική διάρκεια δύο ετών από την αγορά τους. Λαμβάνοντας, όμως, υπόψη το χρονοδιάγραμμα του έργου, τα ανωτέρω προϊόντα θα πρέπει να παραδοθούν στο Φορέα κατά τη διάρκεια της υλοποίησης στην φάση «Π5 Παράδοση έτοιμου λογισμικού» του έργου, η οποία θα ολοκληρωθεί την 80^η ημέρα από την υπογραφή της σύμβασης, με αποτέλεσμα το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία παράδοσης του έτοιμου λογισμικού έως την λήξη της περιόδου εγγύησης του Έργου να είναι μεγαλύτερο από 2 έτη. Η «...S.A.», κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, θα έπρεπε να προσφέρει επιπρόσθετη αδειοδότηση Microsoft SA των ανωτέρω προϊόντων για την κάλυψη της παραπάνω διάρκειας των περίπου οκτώ μηνών, στην οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα έχει τη δυνατότητα αναβαθμίσεων των ανωτέρω λογισμικών όπως απαιτείται από τη διακήρυξη «B.6.1. Εγγύηση, παρ. 6 : Σε περίπτωση νέων εκδόσεων του λογισμικού που χρησιμοποιείται, σ' οποιοδήποτε σημείο του Συστήματος, από την κατασκευάστρια εταιρεία, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει δωρεάν αναβαθμίσεις στο λογισμικό των εφαρμογών του για δύο (2) έτη μετά την οριστική παραλαβή του Έργου». Καταλήγει, λοιπόν, ο προσφεύγων ότι επειδή από την προσφορά της καθ' ης δεν προκύπτει ότι στην προσφερόμενη τιμή έχει υπολογιστεί είτε ως τιμή προμήθειας είτε ως τιμή συντήρησης το κόστος της αγοράς των έτοιμων πακέτων συντήρησης ανά λογισμικό από τους κατασκευαστές για τα εν λόγω προϊόντα, ως εκ τούτου δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή και η προσφορά της εταιρείας «...S.A» θα έπρεπε να απορριφθεί.

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

18. Επειδή, σύμφωνα με την παράγραφο Β.4.3.1. του Παραρτήματος ΣΤ΄ της σχετικής Διακήρυξης, ως χρόνος εκτέλεσης του έργου θεωρείται το χρονικό διάστημα από την υπογραφή της Σύμβασης έως και την οριστική παραλαβή του, η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το αναφερόμενο σ' αυτή (παράγραφο) χρονοδιάγραμμα. Ο δε χρόνος που μεσολαβεί από την παράδοση του έτοιμου λογισμικού έως την οριστική παραλαβή, σε περίπτωση θετικής έκβασης των σταδίων του χρονοδιαγράμματος, ανέρχεται περίπου σε -7- μήνες, η δε περίοδος εγγύησης ξεκινά μετά την οριστική παραλαβή του έργου. Ο οικονομικός φορέας «...S.A.», στην παράγραφο 3.3 (σελίδα 18) της Τεχνικής του Προσφοράς δηλώνει τα ακόλουθα : «Ως Περίοδος Εγγύησης και Συντήρησης (ΠΕΣ) ορίζεται η περίοδος, με έναρξη την οριστική παραλαβή του Έργου και με χρονική διάρκεια επτά (7) ετών. Η παρεχόμενη Περίοδος Εγγύησης για το σύνολο του Έργου είναι δύο (2) έτη από την Οριστική Παραλαβή του Έργου. Η «...SA» (και ο υπεργολάβος αυτής), ως Ανάδοχος του Έργου, θα παραδώσει όλες τις απαιτούμενες άδειες χρήσης, υποστήριξης και ενημέρωσης όλου του προσφερόμενου υλικού και λογισμικού για το προσφερόμενο χρονικό διάστημα εγγύησης». Περαιτέρω, επί της τεχνικής προσφοράς του οικονομικού φορέα «...S.A.», όπως αυτή έγινε αποδεκτή με την υπ' αριθ. 8039/1/17/1-λ' από 14-8-2018 Απόφασή της αναθέτουσας αρχής, περιλαμβάνονται οι απαιτούμενες άδειες χρήσης, υποστήριξης και ενημέρωσης του συνόλου του προσφερομένου υλικού και λογισμικού για το χρονικό διάστημα εγγύησης αυτών. Η προσφεύγουσα φέρεται να καταλήγει στο εσφαλμένο συμπέρασμα ότι, εφόσον ο οικονομικός φορέας «...S.A.» δεν περιλαμβάνει τα εν λόγω κόστη αδειών χρήσης των λογισμικών της συντήρησης στην οικονομική του προσφορά (καίτοι υπάρχει σχετική δέσμευση στην τεχνική του προσφορά), τότε δεν μπορεί παρά η ισχύς των εν λόγω αδειών να άρχεται από της υπογραφής της Συμβάσεως. Κάτι τέτοιο όμως δεν δύναται να γίνει δεκτό στο παρόν στάδιο της αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών διότι, αφενός η ισχύς του συνόλου των παρεχομένων εγγυήσεων (υλικών και λογισμικών) αποτελεί δέσμευση που αναλαμβάνεται από τους υποψήφιους προμηθευτές στην τεχνική τους

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

προσφορά (Απαίτηση υπ' αριθ. C.5.5 του Παραρτήματος ΣΤ «Τεχνικές Προδιαγραφές»), αφετέρου ο οικονομικός φορέας «...S.A.» την αποδέχεται ρητά, τόσο στην τεχνική του προσφορά, ως παρατέθηκε ανωτέρω, όσο και στην οικονομική του προσφορά, με ανάλυση του επιμέρους κόστους. Κατόπιν των ανωτέρω, και ο τρίτος λόγος της προσφυγής προβάλλεται αφενός ως ουσία αβάσιμος, αφετέρου εισάγεται απαραδέκτως στο παρόν στάδιο για εκτίμηση, καθώς επίκληση αυτού, όφειλε σε κάθε περίπτωση να λάβει χώρα σε προδικαστική προσφυγή κατόπιν της έκδοσης της υπ' αριθμ. 8039/1/17/1-λ' από 14-08-2018 Απόφασης της αναθέτουσας αρχής, με την οποία έγινε αποδεκτή η σχετική τεχνική προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα.

19. Επειδή, με τον τέταρτο προβαλλόμενο λόγο προσφυγής, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A» έπρεπε να απορριφθεί ως ασυνήθιστα χαμηλή κατά το άρθρο 88 του ν. 4412/2016. Και τούτο διότι : 1. Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, όσον αφορά στο κόστος συντήρησης, το οποίο, σύμφωνα με τη διακήρυξη, έπρεπε οι οικονομικοί φορείς να αναφέρουν ξεχωριστά και υπολογίζεται ως ξεχωριστό μέγεθος στη συγκριτική βαθμολογία, η εταιρεία «...S.A.» έδωσε τιμή για το σύνολο της 5ετους περιόδου συντήρησης ποσό 33.330,00€, δηλαδή (33.330,00 € / 5 έτη) 6.666,00€ ανά έτος (ήτοι ποσοστό 1% της προσφοράς της για το συνολικό κόστος του έργου). Αντίστοιχα, η συνολική προσφερόμενη τιμή συντήρησης της προσφεύγουσας ήταν 182.625,04€, δηλαδή (182.625,04 / 5 έτη) 36.525€ ανά έτος (ήτοι ποσοστό 5,6% αντί 6,92%, όπως εσφαλμένα φαίνεται να έχει υπολογιστεί από την προσφεύγουσα). Κατά την προσφεύγουσα, η προσφερόμενη τιμή συντήρησης συνολικά και κατ' έτος της εταιρείας «...S.A.» είναι σημαντικά χαμηλότερη (ήτοι 5,579 ποσοστιαίες μονάδες) της αντίστοιχης τιμής της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας και κατά συνέπεια η αναθέτουσα αρχή όφειλε σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 να απαιτήσει από την καθ' ης εταιρεία να εξηγήσει την τιμή ή το κόστος αυτό, το οποίο όπως προκύπτει από τη διακήρυξη υπολογίζεται ξεχωριστά στη συνολική τιμή και τη συνολική βαθμολογία. 2. Η ασυνήθιστα χαμηλή

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

προσφορά σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας προκύπτει και από άλλα στοιχεία της οικονομικής προσφοράς της καθ' ης, ώστε η αναθέτουσα αρχή να έπρεπε να απαιτήσει την παροχή εξηγήσεων. Συγκεκριμένα, ενώ από την οικονομική προσφορά της «...S.A.» προκύπτει ότι για συγκεκριμένα προϊόντα λογισμικού («έτοιμα πακέτα λογισμικού»), τη συντήρηση των οποίων προσφέρει ο κατασκευαστής και πρέπει να αγοράσει ο υποψήφιος (άδειες-licenses), η προσφερόμενη από την «...S.A.» τιμή είναι υπερβολικά χαμηλή σε σχέση με την επίσημη τιμή που δίνει ο κατασκευαστής, χωρίς να προκύπτει ενδεχομένως ότι η εταιρεία «...S.A.» προσφέρει ως συντήρηση μόνον υπηρεσία (κόστος προσωπικού) έχοντας υπολογίσει το τίμημα αγοράς των αδειών στην προσφερόμενη τιμή προμήθειας του εξοπλισμού της οικονομικής της προσφοράς. Ειδικώς, για το προϊόν με κωδικό WinSvrDCCore SA OLP 16Lic NL Gov CoreLic Qlfd, η εκτιμώμενη τιμή λιανικής του κατασκευαστή για την αγορά της συντήρησης είναι για ένα έτος 2.504, 43€ και ανά μονάδα. Στον A/A 4 του πίνακα οικονομικής προσφοράς της ...S.A.: «Υποσύστημα εξυπηρετητών εικονικοποίησης (virtualization servers - VIRTs)» και για τρεις ποσότητες, η ετήσια τιμή συντήρησης που δίδεται είναι 720,00€ και για τις τρεις ποσότητες. Στον εν λόγω A/A 4 όμως περιλαμβάνεται και το προϊόν με κωδικό WinSvrDCCore SA OLP 16Lic NL Gov CoreLic Qlfd (1 ποσότητα), δηλαδή η τιμή συντήρησης των 720,00€ για τις τρεις ποσότητες και ανά έτος περιλαμβάνει και τη συντήρηση του ανωτέρω προϊόντος, για την οποία ο κατασκευαστής δίδει εκτιμώμενη τιμή λιανικής 2.504,43€ ανά έτος και ανά μονάδα. Το ίδιο προϊόν περιλαμβάνεται και στον A/A 7 του πίνακα οικονομικής προσφοράς της ...S.A και για το οποίο η εταιρεία προσφέρει τιμή συντήρησης 432,00€ ανά έτος και ανά μονάδα. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τον πίνακα οικονομικής προσφοράς της καθ' ης για προϊόν με κωδικό WinSvrDCCore SA OLP 2Lic NL Gov CoreLic Qlfd ο κατασκευαστής δίδει εκτιμώμενη τιμή λιανικής 333,16€ για ένα έτος και ανά μονάδα και η καθ' ης εταιρεία δίδει για 3 ποσότητες και για ένα έτος τιμή συντήρησης 720,00€. Για το προϊόν με κωδικό SQLSvrEntCore LicSAPk OLP 2Lic NL Gov CoreLic Qlfd ο κατασκευαστής

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

δίδει εκτιμώμενη τιμή λιανικής 5.592,89€ για ένα έτος και ανά μονάδα και η καθ' ης εταιρεία δίδει για 2 ποσότητες και για ένα έτος τιμή συντήρησης 495,00€. Για το προϊόν με κωδικό VMware vSphere EPL for 1 CPU w/o SP-1yr και VMware vSphere Enterprise Plus for 1 CPU - Mandatory 1 year Support Pack needed, ο κατασκευαστής δίδει εκτιμώμενη τιμή λιανικής 1.068€ για ένα έτος και ανά μονάδα και η καθ' ης εταιρεία δίδει για 3 ποσότητες (εκ των οποίων οι δύο είναι το ανωτέρω προϊόν) και για ένα έτος τιμή συντήρησης 720,00€. Για το προϊόν με κωδικό S26361-F2344-S347 (VMW vCenter Server STD w/o SP-1yr και VMware vCenter Server Standard for 1 Instance - Mandatory 1 year Support Pack needed!) η εκτιμώμενη τιμή λιανικής του κατασκευαστή ανέρχεται σε 1.458€ ανά έτος και ανά μονάδα και η καθ' ης εταιρεία δίδει για 3 ποσότητες (εκ των οποίων η μία αφορά στο εν λόγω προϊόν) και για ένα έτος τιμή συντήρησης 720,00€. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων, από όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα, υποστηρίζει ότι η αναθέτουσα αρχή είχε τουλάχιστον ενδείξεις ότι η προσφορά της «...S.A.» είναι υπερβολικά χαμηλή και όφειλε κατά τις διατάξεις του άρθρου 88 παρ. 1 Ν.4412/2016 να απαιτήσει από την εν λόγω εταιρεία σχετικές εξηγήσεις προκειμένου στη συνέχεια να κρίνει εάν θα έπρεπε να απορρίψει την προσφορά της ή όχι. Χωρίς να καλέσει, αν και όφειλε, την εταιρεία «...S.A.» για εξηγήσεις, η αναθέτουσα αρχή ενήργησε κατά παράβαση του νόμου και συνεπώς η προσβαλλόμενη πάσχει ακυρότητας.

20. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στο έγγραφο των απόψεών της επί της προσφυγής προς απόκρουση του ως άνω λόγου επικαλείται αυτολεξεί τα εξής: «Ως προς τον τέταρτο προβαλλόμενο λόγο προσφυγής, ήτοι «Ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά – Υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής κατά το άρθρο 88 Ν. 4412/2016», λεκτέα τα ακόλουθα : Ως προελέχθη στο Ιστορικό της παρούσης Έκθεσης, η εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία αποσκοπεί στη σύναψη μεικτής Σύμβασης, με κύριο αντικείμενο αυτής την προμήθεια. Οι σχετικές τεχνικές προδιαγραφές προσδιορίζουν επακριβώς τα ελάχιστα απαιτούμενα, από πλευράς Αναθέτουσας Αρχής, τεχνικά χαρακτηριστικά, πλην όμως παρέχεται η ευχέρεια στους οικονομικούς φορείς

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

να προσδιορίσουν οι ίδιοι τη συντήρηση του εξοπλισμού/λογισμικού που προσφέρουν, με την κατάθεση σχετικού σχεδίου συντηρήσεως. Ειδικότερα, επί της συντήρησης που ακολουθεί την (ελάχιστη) απαιτούμενη διετή δωρεάν εγγύηση, τίθενται από τη Διακήρυξη περιορισμοί, μόνο όσον αφορά στο χρόνο και το μέγιστο ετήσιο κόστος αυτής. Συγκεκριμένα στην παράγραφο Β.6.2 «Συντήρηση» του Παραρτήματος ΣΤ' της Διακήρυξης του διαγωνισμού, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι : «1. (...) Η ελάχιστη απαίτηση (ενν. χρόνου συντήρησης) είναι πέντε (5) έτη, (...) 4. Το ετήσιο κόστος συντήρησης (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και όλων των προβλεπόμενων κρατήσεων) δε θα υπερβαίνει το 12% του συνολικού κόστους του έργου». Δεν τίθενται λοιπόν ελάχιστες απαιτήσεις στη παρεχόμενη συντήρηση, πλην των προαναφερομένων, συμπέρασμα του οποίου αποτελεί το γεγονός ότι καμία προσφορά κόστους συντήρησης δεν δύναται να θεωρεί ως ασυνήθιστα χαμηλή, κατά τα οριζόμενα της διάταξης του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, καθώς αυτή εναπόκειται στην τεχνική λύση, που προσφέρει ο εκάστοτε υποψήφιος οικονομικός φορέας. Περαιτέρω επ' αυτού, είναι σαφές ότι αποτελεί πρόθεση της Αναθέτουσας Αρχής να εξασφαλίσει με τη Διακήρυξή της, τη λειτουργία του υπό προμήθεια εξοπλισμού, για επτά (7) τουλάχιστον έτη, ήτοι δύο (2) έτη δωρεάν και εν συνεχεία πέντε (5) έτη επ' αμοιβή. Στο πλαίσιο αυτό, η Αναθέτουσα Αρχή δεν θα μπορούσε παρά να κάνει αποδεκτή κατατεθείσα στο πλαίσιο της εν λόγω διαγωνιστικής διαδικασίας προσφορά, η οποία θα παρείχε εξαρχής ακόμα και επταετή δωρεάν εγγύηση, υπό τη βάση ότι η υπηρεσίες της συντήρησης ταυτίζονται απόλυτα με αυτές που απαιτούνται κατά την περίοδο της δωρεάν εγγύησης. Κατόπιν των ανωτέρω είναι εμφανές ότι, δεν δύναται να θεωρηθεί ως ασυνήθιστα χαμηλή η προσφορά του οικονομικού φορέα «...S.A.», παρά μόνο να γίνει αποδεκτή ως εντός των ορίων».

21. Επειδή, στο άρθρο 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων [...], γ) την πρωτοτυπία του έργου [...], δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18».

22. Επειδή, το άρθρο 88 παρ.1 του ν. 4412/2016 θέτει ως μόνο κριτήριο για την καταρχήν ζήτηση εξηγήσεων από την αναθέτουσα τη σύγκριση με το υπό ανάθεση συμβατικό αντικείμενο, ήτοι την εκτιμώμενη αξία που η ίδια υπολόγισε βάσει του άρθρου 6 του ν. 4412/2016, αλλά και τις τυχόν ιδιαιτερότητες του που ανά περίπτωση καθιστούν ακόμη και μικρότερο ποσοστό έκπτωσης καταρχήν ασυνήθιστο, επαφίοντας κατά τα λοιπά την κρίση στη διακριτική της ευχέρεια. Η δε διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας ως προς την απόρριψη της προσφοράς δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της ΑΕΠΠ ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων που η οικεία διάταξη ως και οι γενικές αρχές των δημόσιων διαγωνισμών καθιερώνουν για τη σχετική

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (σχετ. ΑΕΠΠ 235, 187, 209/2017).

23. Επειδή, περαιτέρω, έχει κριθεί (βλ. ΑΕΠΠ 336/2018) ότι η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ως ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αναφορικά με εννοιολογικά ταυτόσημες διατάξεις με αυτές του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24 τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, *TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής*, T-148/04, EU:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50 της 11ης Μαΐου 2010, *PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής*, T-121/08, EU:T:2010:183, σκέψη 72 της 5ης Νοεμβρίου 2014, *Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής*, T-422/11, EU:T:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, *European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής*, T-698/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:476, σκέψη 59]. Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

πωλήσεων επί ζημιά, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Από τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, εξάλλου, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η έννοια, τέλος, της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 866/2008 και ΔΕφΑΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία εννοιολογικά ταυτόσημων διατάξεων υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων).

24. Επειδή, από τα ως άνω διαλαμβανόμενα, κατά το άρθρο 88 του Ν.4412/2016 συνάγεται ότι η εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής εκτίμηση του κατά πόσον συντρέχει περίπτωση υπερβολικά χαμηλής προσφοράς διενεργείται σε δύο στάδια. Σε ένα πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» υπερβολικά χαμηλές, ήτοι να προβεί σε μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

προσφορές είναι υπερβολικά χαμηλές. Δεν επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να προβεί αυτεπαγγέλτως σε διεξοδική ανάλυση της συνθέσεως κάθε προσφοράς προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί υπερβολικά χαμηλή προσφορά. Οφείλει μόνο να εξετάσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι υπερβολικά χαμηλές. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη στις υποβληθείσες προσφορές και αυτές δεν φαίνονται συνεπώς υπερβολικά χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως. Αντιθέτως, αν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία ότι ορισμένη προσφορά ενδέχεται να είναι υπερβολικά χαμηλή, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προβεί, σε δεύτερο στάδιο, στον έλεγχο της συνθέσεως της προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η προσφορά δεν είναι υπερβολικά χαμηλή. Όταν προβαίνει στον έλεγχο αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον οικείο προσφέροντα τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ο ίδιος εκτιμά ότι η προσφορά του δεν είναι υπερβολικά χαμηλή και, στη συνέχεια, οφείλει να εκτιμήσει τις δοθείσες εξηγήσεις και να κρίνει αν η συγκεκριμένη προσφορά είναι υπερβολικά χαμηλή, οπότε υποχρεούται να την απορρίψει (βλ. σχετικά απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.86-89). Ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές. (βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani [2001] Συλλογή I-9233 σκ.55).²⁴. Επειδή, τέλος, έχει κριθεί (ΑΕΠΠ 235/2017) ως ένδειξη ότι οικονομική προσφορά είναι ασυνήθιστα

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

χαμηλή το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης επί της προϋπολογισθείσας ενδεικτικής τιμής της αναθέτουσας αρχής να ξεπερνά το 50% (βλ. ενδεικτικά ΕΛΣυν Πράξεις ΣΤ' Κλιμ. 104-105/2009), ιδίως όταν λαμβανομένων υπόψη της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης που η ίδια η αναθέτουσα αρχή υπολόγισε βάσει του άρ. 6 Ν. 4412/2016, των τυχόν ιδιαιτεροτήτων της που ανά περίπτωση καθιστούν ακόμη και μικρότερο ποσοστό έκπτωσης καταρχήν ασυνήθιστο, αλλά και του γεγονότος ότι το ποσοστό της προσφερόμενης έκπτωσης είναι σημαντικά χαμηλότερο από εκείνο που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές κατά πλειοψηφία ή από τη συνήθη αγοραία τιμή.25. Επειδή, ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά νοείται όχι μόνο η προσφορά με βάση το συνολικό κόστος της, αλλά και αυτή που επιμέρους κόστη της παρίστανται ιδιαίτερα χαμηλά σε σχέση με τα ζητούμενα από τη διακήρυξη είδη και δημιουργεί αμφιβολίες στην αναθέτουσα αρχή σχετικά με τη δυνατότητα εκτέλεσης του συμβατικού αντικειμένου. (ΕΣ Τμήμα VI, Απόφαση 18/2018, σκ.IV).

25. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις που κατέθεσε επί της προσφυγής αναφέρει όλως αορίστως ότι κατά τα οριζόμενα στη διακήρυξη και στη διάταξη του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, καμία προσφορά κόστους συντήρησης δεν δύναται να θεωρεί ως ασυνήθιστα χαμηλή, καθώς αυτή εναπόκειται στην τεχνική λύση, που προσφέρει ο εκάστοτε υποψήφιος οικονομικός φορέας. Από τη Διακήρυξη τίθενται περιορισμοί, μόνο όσον αφορά στο χρόνο και το μέγιστο ετήσιο κόστος αυτής. Συγκεκριμένα στην παράγραφο Β.6.2 «Συντήρηση» του Παραρτήματος ΣΤ' της Διακήρυξης του διαγωνισμού, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι : «1. (...) Η ελάχιστη απαίτηση (ενν. χρόνου συντήρησης) είναι πέντε (5) έτη, (...) 4. Το ετήσιο κόστος συντήρησης (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και όλων των προβλεπόμενων κρατήσεων) δε θα υπερβαίνει το 12% του συνολικού κόστους του έργου». Δεν τίθενται λοιπόν ελάχιστες απαιτήσεις στη παρεχόμενη συντήρηση, πλην των προαναφερομένων. Ωστόσο, η αναθέτουσα αρχή ουδέν επικαλείται για το περιεχόμενο της τεχνικής λύσης που προτείνει η εταιρεία που ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος και από τα στοιχεία του

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

οποίου να προκύπτει ότι υπάρχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στην τεχνική λύση που της επιτρέπουν να δίνει τόσο χαμηλή τιμή συντήρησης σε σχέση και με τον έτερο διαγωνιζόμενο. Το γεγονός, περαιτέρω, ότι η διακήρυξη θέτει ως ελάχιστη απαίτηση το ετήσιο κόστος συντήρησης να μην υπερβαίνει το 12% του συνολικού κόστους του έργου, δεν αναιρεί το γεγονός ότι το ποσοστό 1% επί του συνολικού κόστους του έργου που δίδει η εταιρεία «...S.A.» «φαίνεται» ως ιδιαίτερα χαμηλό, το οποίο χρήζει εξηγήσεων. Ετέρωθεν, η ίδια η αναθέτουσα αρχή έχει προϋπολογίσει ως κόστος για την επιπλέον 5ετη συντήρηση (αν κάνει χρήση της προαίρεσης) το ποσό των 413.368,24€, ποσό το οποίο παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλη απόκλιση από την προσφερόμενη τιμή 33.330,00€ για την επιπλέον συντήρηση που προσφέρει η καθ' ης εταιρεία. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι αποτελεί πρόθεσή της να εξασφαλίσει με τη Διακήρυξή της, τη λειτουργία του υπό προμήθεια εξοπλισμού, για επτά (7) τουλάχιστον έτη, ήτοι δύο (2) έτη δωρεάν και εν συνεχεία πέντε (5) έτη επ' αμοιβή και στο πλαίσιο αυτό, η Αναθέτουσα Αρχή δεν θα μπορούσε παρά να κάνει αποδεκτή κατατεθείσα στο πλαίσιο της εν λόγω διαγωνιστικής διαδικασίας προσφορά, η οποία θα παρείχε εξαρχής ακόμα και επταετή δωρεάν εγγύηση, υπό τη βάση ότι οι υπηρεσίες της συντήρησης ταυτίζονται απόλυτα μ' αυτές που απαιτούνται κατά την περίοδο της δωρεάν εγγύησης, δεν δικαιολογεί επαρκώς το λόγο που η αναθέτουσα δεν προέβη σε καμία διερεύνηση περί της ύπαρξης ιδιαίτερα χαμηλής προσφοράς, διότι το γεγονός ότι η συντήρηση για 2 χρόνια είναι μέσα στην εγγύηση και παρέχεται δωρεάν σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, δεν αναιρεί το γεγονός ότι ακόμα και η παρεχόμενη διετής δωρεάν συντήρηση δεν έχει ένα κόστος . Άλλωστε, έχει κριθεί ότι ενδεχόμενος ισχυρισμός περί «δωρεάς» συνιστά εκτός άλλων και συνομολόγηση αντιανταγωνιστικής στρέβλωσης (ΑΕΠΠ 145, 177/2018).

26. Επειδή, οι προσφέροντες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισεως, τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή (ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54-

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SpA, σκέψη 37· ΔΕΕ, Απόφαση της 19.06.2003, Υπόθεση C-315/01, GAT, σκέψη 73· ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.03.2015, C-538/13, eVigilo, σκέψη 33· ΔΕΕ, Απόφαση της 06.11.2014, Υπόθεση C-42/13, Cartiera dell'Adda, σκέψη 44· ΔΕΕ Απόφαση της 24.05.2016, Υπόθεση C-396/14, MT Højgaard A/S, Züblin A/S, σκέψη 37 κλπ).

27. Επειδή, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων (σε δημόσιο διαγωνισμό) οικονομικών φορέων (ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, C-549/10 Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

28. Επειδή, όπως έχει νομολογιακά κριθεί, στην οικονομική προσφορά πρέπει να ενσωματώνεται ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλώσιμων, του εργαλαβικού κέρδους και των νόμιμων κρατήσεων, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (Αποφάσεις EA 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010, 328/2013, 108/2014 κλπ). Επειδή, η υποβολή «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου, που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος.

29. Επειδή, κατά την ήδη διαμορφωθείσα νομολογία της Αρχής, έχει κριθεί ότι: «[...] η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, ιδρύει

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του. Η παραπάνω αξιολόγηση, προφανώς πρέπει να λαμβάνει χώρα με βάση αποκλειστικά τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία, ενώ οι όποιες γενικές κρίσεις περί της οικείας αγοράς και είδους προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου, στοιχεία περί του συνήθους ποσοστού έκπτωσης στην οικεία αγορά και στοιχεία περί πρότερων αντιστοίχων συμβάσεων της ίδιας της αναθέτουσας αρχής με τον ίδιο προσφέροντα, του ίδιου του προσφέροντος με άλλες αναθέτουσες αρχές ή άλλων αναθετουσών αρχών με άλλους προσφέροντες, δύνανται μεν να ληφθούν υπόψη, πλην όμως, πάντοτε σε συνάρτηση με τα περιπτωσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης υπόθεσης. Η ανωτέρω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων, που η οικεία διάταξη, ως και η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης, καθιερώνουν για τη σχετική αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (ΔΕφΑθ Ασφ. 312/2015, ΕλΣυν Τμ. VI 2090, 584/2011, 1382, 2653, 3016/2012, 950/2014, 2998/2014, 157/2016 κλπ). Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, η οικεία Απόφαση (της αναθέτουσας αρχής) περί αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, δια της οποίας ενσωματώνεται και σκέλος περί της αποδοχής ή απόρριψης «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», κατόπιν των υποχρεωτικών εξηγήσεων του προσφέροντος, θα πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη σε σχέση, τόσο με όσα ο προσφέρων επικαλέστηκε και προσκόμισε με τις εξηγήσεις του [...] όσο και με όσα έπρεπε να αποδειχθούν και δεν αποδείχθηκαν [...] Εξάλλου, ο τυχόν δικαιολογημένος χαρακτήρας μιας ιδιαίτερα χαμηλής προσφοράς θα αποβεί προς όφελος της αναθέτουσας με την ανάληψη της οικείας σύμβασης σε χαμηλό τίμημα [...]» (βλ. υπ' αριθμ. 27/2018 Απόφαση 6^{ου} Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π, σκέψη 6).

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

30. Επειδή, στη σελ. 27 της διακήρυξης και στα σημεία ζ) και η) αναγράφεται ότι «...εάν στο διαγωνισμό οι προσφερόμενες τιμές είναι ασυνήθιστα χαμηλές θα εξετάζονται λεπτομερώς οι προσφορές πριν την έκδοση απόφασης κατακύρωσης. Για τον σκοπό αυτό, θα ζητηθούν από τον προσφέροντα να παρασχεθούν εγγράφως οι αναγκαίες εξηγήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Ν.4412/2016. η. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από τους συμμετέχοντες στοιχεία απαραίτητα για την τεκμηρίωση των προσφερομένων τιμών, οι δε προμηθευτές υποχρεούνται να παρέχουν αυτά.»

31. Επειδή, έχει κριθεί ότι ενδεχόμενος μη υπολογισμός του κόστους συντήρησης που παρέχει ο κατασκευαστής σε σχέση με τα «έτοιμα πακέτα λογισμικού» μόνον με προσφορά υψηλής τιμής υπηρεσίας συντήρησης μπορεί να αντισταθμιστεί, γεγονός το οποίο δεν λαμβάνει χώρα στην προκείμενη περίπτωση (βλ. ΕΑ ΣΕ 747/2009 ...κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί, κατ' αρχήν, να διαμορφώνει κατά την κρίση του την τιμολογιακή του πολιτική και ότι εφ' όσον μπορεί να προσφέρει δωρεάν εγγύηση καλής λειτουργίας για περισσότερα του ενός έτη, μπορεί σε αντιστάθμισμα να προσφέρει υψηλή τιμή για τις υπηρεσίες (ανθρωπομήνες), δηλαδή να υπολογίσει περιθώριο κέρδους στον τομέα των υπηρεσιών που αντισταθμίζει το κόστος συντηρήσεως του λογισμικού, που περιλαμβάνεται αναγκαίως στην εγγύηση καλής λειτουργίας του συστήματος πέρα του υποχρεωτικού πρώτου έτους από την παραλαβή του.).

32. Επειδή, όπως προκύπτει από την οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A.», το κόστος συντήρησης πέραν της δωρεάν 2ετους περιόδου, ουδόλως παρουσιάζεται αυξημένο ώστε να δικαιολογείται το χαμηλό κόστος συντηρήσεως του λογισμικού.

33. Επειδή, λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή έσφαλε που δεν θεώρησε ότι η προσφορά της καθ' ης εταιρείας φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή και δεν ζήτησε διευκρινίσεις από αυτήν για να δικαιολογήσει ότι πράγματι δεν είναι υπερβολικά χαμηλή, προτού την κάνει δεκτή, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από το σώμα της προσβαλλόμενης

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

απόφασης, η καθ' ης εταιρεία, προσέφερε τιμή για το σύνολο της 5ετούς περιόδου συντήρησης ποσό 33.330,00€ πλέον ΦΠΑ, έναντι προϋπολογισθείσας ενδεικτικής τιμής από την αναθέτουσα αρχή ποσού 413.368,24€ πλέον ΦΠΑ, δηλαδή προσέφερε έκπτωση περίπου 92%, πολλώ δε μάλλον, όταν η έτερη διαγωνιζόμενη εταιρεία, ήδη προσφεύγουσα προσέφερε πενταπλάσια τιμή, ήτοι 182.625,04€ πλέον ΦΠΑ.

34. Επειδή, από τη συνδυαστική εφαρμογή των ως άνω όρων της Διακήρυξης, την τήρηση των αρχών του ενωσιακού δικαίου και εφαρμογή του οικείου νομικού πλαισίου αλλά και τα πραγματικά δεδομένα της προς εξέταση υπόθεσης, προκύπτει ότι υπήρχαν τουλάχιστον ενδείξεις για υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους της εταιρείας «...S.A.» και η αναθέτουσα αρχή δεν προέβη στις απαιτούμενες σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ.1 ενέργειες, ήτοι να ζητήσει εξηγήσεις από την καθ' ης εταιρεία «....SA.», ώστε εκείνη να δικαιολογήσει την προσφορά της, ο τέταρτος λόγος της προσφυγής προβάλλεται βασίμως και ως εκ τούτου πρέπει να γίνει δεκτός.

35. Επειδή, κατά τα ως άνω διαλαμβανόμενα, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

36. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ'αρ. πρωτ. 8039/1/17/1-λζ'/12-09-2018 Απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Οικονομοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής/Α.Ε.Α., με την οποία έγινε αποδεκτό το υπ' αριθμ. 8028/1/332/14-ιγ' από 31-08-2018 πρακτικό συνεδριάσεως της Μόνιμης Επιτροπής Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Υπηρεσιών του

Αριθμός απόφασης: 990 / 2018

...στο πλαίσιο της υπ' αριθ. 26/2017 Διακήρυξης διενέργειας ηλεκτρονικού, ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων για την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ – ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (SOFTWARE), ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (HARDWARE), ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ» με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, κατά το μέρος που έκανε δεκτή άνευ ετέρου την οικονομική προσφορά της εταιρείας «...S.A.» και δεν προέβη, ως όφειλε, στην αναζήτηση εξηγήσεων από αυτήν σχετικά με την προσφορά της, για την οποία είχε επαρκείς ενδείξεις ότι ήταν ιδιαίτερα χαμηλή, σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας.

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου (κωδικός ...), ποσού πέντε χιλιάδων πεντακοσίων έντεκα ευρώ και πενήντα επτά λεπτών (5.511,57).

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 30 Οκτωβρίου 2018 και εκδόθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2018.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΔΡΑΚΗ

ΎΛΓΑ ΘΑΝΟΥ